

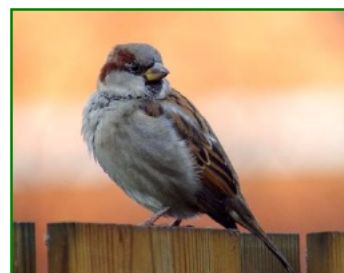
LOO PLAN

voor bos, natuur en landschap

WET NATUURBESCHERMING 2017

UTRECHT, Wijk Ondiep

Omloop-Laan van Chartreuse Fase 1 (9068), Fase 2 (4101) en Nijenoord (4099)

*Nader onderzoek naar de aanwezigheid van
gierzwaluw, huismus en vleermuis*

COLOFON

OPDRACHT

Nader onderzoek Wet natuurbescherming Wijk Ondiep Utrecht
Omloop-Laan van Chartreuse Fase 1 (9068), Fase 2 (4101) en Nijenoord (4099)

OPDRACHTGEVER

Mitros
Postbus 8217
3503 RE Utrecht

OPDRACHTNEMER

LOO PLAN, voor bos, natuur en landschap
Diepesteeg 4
6994 CD De Steeg
tel.: 026 – 351 41 74
info@looplan.nl
www.looplan.nl

Uw kenmerk : IORD17-06347 / 06378 / 06380

Ons kenmerk : 2017-607-12984
Datum : 6 november 2017

Contactpersoon :

Contactpersoon
Medewerking van

Vormgeving

© Loo Plan B.V. Dit rapport is vervaardigd op verzoek van en is eigendom van Mitros.
Loo Plan is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade voortvloeiende uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Loo Plan.
De opdrachtgever vrijwaart Loo Plan voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

	BEVINDINGEN	
1	INLEIDING	5
1.1	DOEL VAN HET ONDERZOEK	5
1.2	LOCATIE	6
2	INVENTARISATIE	7
2.1	GESCHIKTHEID MEDEWERKERS	7
2.2	GEBIEDSBESCHERMING	7
2.3	VLEERMUIZEN	8
2.3.1	METHODE	8
2.3.2	INVENTARISATIEDATA	10
2.4	HUISMUS	11
2.4.1	METHODE	11
2.4.2	INVENTARISATIEDATA	11
2.5	GIERZWALUW	11
2.5.1	METHODE	11
2.5.2	INVENTARISATIEDATA	12
2.6	VOLLEDIGHEID INVENTARISATIE	12
3	RESULTATEN	13
3.1	OMGEVINGSCHECK	13
3.2	FOERAGEERGEBIEDEN, MIGRATIE- EN VliegROUTES	14
3.3	VLEERMUIZEN	15
3.3.1	ALGEMEEN	15
3.3.2	VERBLIJFPLAATSEN	15
3.4	HUISMUS	18
3.4.1	ALGEMEEN	18
3.4.2	NESTEN	18
3.5	GIERZWALUW	19
3.5.1	ALGEMEEN	19
3.5.2	NESTEN	19
3.6	OVERIGE SOORTEN	19
4	UITGEBREIDE CONCLUSIE	22
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	22
4.2	VLEERMUIZEN	22
4.3	HUISMUS	23
4.4	GIERZWALUW	23
4.5	OVERIGE SOORTEN	23
	LITERATUURLIJST	

BIJLAGEN

1	WAARNEMINGEN	26
2	WETTELIJK KADER ALGEMEEN	30
3	BOUWJAREN PROJECTWONINGEN E.O.	32

In onderstaande tabel staat beknopt beschreven wat de bevindingen zijn van het nader onderzoek en welke vervolgactie genomen dient te worden. Een uitgebreide conclusie vindt u in hoofdstuk 4.

Beschermde soorten	Conclusie					Vervolgactie
Huismus	15 nesten					Ontheffing aanvragen. 30 alternatieve verblijfplaatsen nodig.
Gierzwaluw	2 nesten					Ontheffing aanvragen. 10 alternatieve verblijfplaatsen nodig.
Vleermuizen		type verblijfplaats en aantal				Ontheffing aanvragen. 64 alternatieve verblijfplaatsen nodig.
	soort	kraam	zomer	paar	winter	
	gewone dwergvleermuis		6	10		
Gebiedsbescherming	De voorgenoemde werkzaamheden hebben geen invloed op gebiedsbescherming. De beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN) liggen op ruime afstand. De ingreep heeft een beperkte uitstraling, waardoor de wezenlijke waarden en kenmerken van de gebieden niet aangetast worden.					Geen aanvullend onderzoek nodig.
Overig	egel					Geen ontheffing nodig.

1 Inleiding

Woningcorporatie Mitros heeft in Utrecht een groot aantal woningen in eigendom. Voor een deel van de woningen staat voor 2017-2018 groot onderhoud¹ of zelfs sloop geprogrammeerd. Het groot onderhoud betreft onder andere het treffen van energetische maatregelen als het isoleren van dak en spouwmuren. Binnen het projectgebied worden beide opties uitgevoerd.

Voor deze woningen is geen speciale quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd. Tijdens de eerste ronde van de huismusinventarisatie is ook een beoordeling gemaakt van de geschiktheid van de gebouwen voor gierzwaluw en vleermuizen. Uit deze snelle beoordeling bleek dat de woningen in de complexen mogelijk vaste verblijfplaatsen bevatten van de gierzwaluw, huismus en gebouwbewonende vleermuizen en dat een nader onderzoek gewenst was.

Dit rapport presenteert de resultaten van het nader onderzoek.

1.1 Doel van het onderzoek

Het onderzoek kent de volgende doelstellingen:

1. Vaststellen aanwezigheid in het gebied en functie van het gebied voor vleermuizen.
2. Vaststellen van de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismus.
3. Vaststellen van de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw.
4. Effectbeoordeling van de voorgenomen werkzaamheden op de onder 1, 2 en 3 onderzochte soortgroepen.

¹ In de rapportage wordt gesproken over groot onderhoud, hieronder wordt ook renovatie verstaan.

1.2 Locatie

Projectnaam	Ondiep Utrecht
Naam opdrachtgever	Mitros Postbus 8217 3503 RE Utrecht
Coördinaten	X: 135629 / Y: 457131
Adres(sen)	Omloop, Laan van Chartroise, Vijgeboomstraat, Nijenoord, Petemoederslaan, Everard Zoudenbalchstraat, Willem Hedastraat, Vinkertlaan, Kershoflaan, Burgjeslaan en Boomgaardlaan
Complexnummers	9068 / 4101 / 4099

Figuur 1 Ligging onderzoeksgebied ten opzichte van beschermde gebieden.

2 Inventarisatie

2.1 Geschiktheid medewerkers

De personen die de inventarisaties uitgevoerd of verwerkt hebben, zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen verrichte werkzaamheden¹.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Loo Plan. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Loo Plan is ISO 9001:2008 gecertificeerd.

2.2 Gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden valt sinds 1 januari 2017 onder de Wet natuurbescherming. Met betrekking tot de Natura 2000-gebieden zijn de wettelijke verplichtingen en het daaruit voortvloeiende beleid tussen de Natuurbeschermingswet 1998 en de Wet natuurbescherming vrijwel gelijk gebleven. De instandhoudingsdoelstellingen voor habitats en soorten en de beheerplannen zijn niet veranderd. Via de Nota Ruimte is het toetsingskader voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) geregeld.

De ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland is in het figuur 1 weergegeven. Op basis van een combinatie van de voorgenomen ingreep en de afstand tot de beschermde gebieden, wordt een inschatting gemaakt of het voorgenomen initiatief mogelijk een negatief effect op de beschermde natuurwaarden kan hebben.

In de Natura 2000-gebieden wordt gekeken of er mogelijk significante effecten te verwachten zijn (voortoets).

Voor de gronden in het Natuurnetwerk Nederland wordt beoordeeld of de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken.

Alleen voor plannen binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland dient het 'nee, tenzij ...'-toetsingskader doorlopen te worden (zie bijlage 2).

¹ Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:
op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
en/of op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
en/of als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, KON, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied)
en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Voor kleinschalige ingrepen, zoals de sloop of bouw van enkele woningen of omvorming naar nieuwe natuur, wordt ervan uitgegaan dat geen verstoring optreedt als de afstand tot de beschermde gebieden > 250 meter bedraagt.

Bij grootschalige ingrepen of ingrepen met een grote invloedssfeer (bijvoorbeeld intensieve veehouderij) wordt een minimale afstand van 7,5 kilometer aangehouden.

2.3 Vleermuizen

2.3.1 Methode

Vleermuizen maken op diverse wijzen gebruik van het landschap. De volgende functies kunnen in bomen, gebouwen en aangrenzende groenstructuren aanwezig zijn:

- Zomerverblijfplaats
- Kraamverblijfplaats
- Paarverblijfplaats
- Winterverblijfplaats
- Foerageergebied

Om deze functies allemaal in beeld te kunnen brengen, moet in verschillende seizoenen onderzoek plaatsvinden. Dit is vastgelegd in het Vleermuisprotocol 2017, opgesteld door de Gegevensautoriteit Natuur (GaN) in samenwerking met het Netwerk Groene Bureau's (NGB) en de Zoogdierversamenleving (lit. 4).

Voor het in beeld brengen van de zomer- en kraamverblijfplaatsen zijn 5 deelgebieden onderscheiden. Omdat de deelgebieden per complex op elkaar aansluiten, treedt er een zekere overlap op en wordt gemotiveerd afgeweken van de vuistregel dat 75% van het onderzoeksgebied vanaf een vast punt is te overzien of te beluisteren. Afwijking van de vuistregel wordt verder gemotiveerd door het gebruik van de Elekon Batlogger M. Dit type batdetector is veel gevoeliger dan de vaak ingezette Pettersson D240X, en heeft daarmee een groter bereik. Daarbij worden alle vleermuisgeluiden opgenomen, waardoor in een latere fase ook zwakke signalen kunnen worden geanalyseerd.

Voor het paarseizoen zijn grotere eenheden onderzocht. Het Vleermuisprotocol geeft hierover aan:

“De waarnemingen voor een gebiedsfunctie kunnen beëindigd worden wanneer de aanwezigheid van alle potentieel voorkomende soorten en functies is vastgesteld, ongeacht de voorgeschreven waarnemingsduur in de protocollen.”

Aanvullend hierop:

- De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis laten nagenoeg gedurende de gehele nacht baltsroepen horen; de trefkans is dus veel groter dan in het voorjaar (lit. 12, 13).

- Bij extra onderzoeken in het paarseizoen neemt het aantal paarverblijven van de gewone dwergvleermuis toe, maar het aantal paarverblijven per onderzoeksrondte blijft vergelijkbaar.
- Alle inventarisatieronden lieten een vergelijkbaar beeld zien en er wordt geconcludeerd dat alle functies in beeld zijn gebracht.
- Het Vleermuisprotocol is opgesteld voor het inventariseren van losse objecten en kleine gebieden. Door de reikwijdte van de baltsroep (met Batlogger M 40-50 m) overlappen waarnemingen in aangrenzende deelgebieden.
- De combinatie van een langere onderzoekstijd verspreid door de deelgebieden geeft een goed beeld van de aanwezige functies. Binnen het Vleermuisprotocol is het toegestaan om in het najaar het onderzoek af te breken als alle functies in beeld zijn gebracht. Met de nu gebruikte werkwijze zijn de functies goed in beeld gebracht.

Bij de inventarisatie wordt gestreefd naar een periode tussen twee onderzoeken die volgens het Vleermuisprotocol optimaal is. Door onvoorziene externe omstandigheden (bijvoorbeeld het weer), wordt soms gekozen voor een kortere tussenliggende periode (waarbij de inventarisatieomstandigheden voor vleermuizen dan optimaal waren). Altijd wordt het minimale aantal dagen tussen twee onderzoeken zoals voorgeschreven in het protocol aangehouden. Op basis van best professional judgement maakt de gekwalificeerde medewerker hierin een afweging.

Conform het Vleermuisprotocol worden op locaties met laatvliegers twee avondbezoeken in de voorzomer gebracht. Het eerste veldbezoek wordt hierbij als ijkpunt gebruikt. Worden bij dit onderzoek geen of maar weinig laatvliegers aangetroffen die enige belangstelling voor gebouwen hebben, dan wordt geen tweede avondbezoek in het voorjaar gebracht.

Ook als er in de volgende ronden slechts een enkele laatvlieger wordt waargenomen, dan wordt er geen extra avondronde uitgevoerd. Uit de literatuur (lit. 3) blijkt dat laatvliegers zelden solitair een verblijfplaats hebben en dat pas bij waarnemingen van meerdere dieren een mogelijke verblijfplaats in de directe omgeving aanwezig is.

In situaties dat bij de eerste ronde reeds het kraamverblijf is aangetroffen en het gebied te klein is voor de aanwezigheid van een tweede kolonie, wordt geen tweede avondronde speciaal gericht op verblijfplaatsen van laatvliegers uitgevoerd. Dit naar beoordeling van de gekwalificeerde medewerker.

Tijdens de eerste inventarisatie zijn geen laatvliegers aangetroffen. Verder is tijdens de geschiktheidsbeoordeling de inschatting gemaakt dat de geschiktheid voor laatvliegers van de woningen beperkt is en bleek de soort bij eerdere inventarisaties (lit. 2) in de omgeving nauwelijks of niet is aangetroffen. In de wijk Ondiep zijn dan ook geen extra voorjaars-avondronden voor deze soort uitgevoerd.

Het onderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector (Elekon Batlogger M) waarmee de ultrasone geluiden van vleermuizen voor het menselijk oor hoorbaar gemaakt worden.

De gebouwen en woningen zijn vanaf de openbare weg en de achterpaden geïnventariseerd. De geluiden zijn opgenomen en met specifieke software (Batexplorer) geanalyseerd.

Gelijktijdig met de opname van het geluid is de plaatsbepaling vastgelegd. Door deze combinatie zijn de locatie en de aangetroffen soorten met een hoge mate van zekerheid te onderscheiden en wordt ruim voldaan aan de eisen uit het Vleermuisprotocol ten aanzien van 'geluidsopnamen'.

2.3.2 Inventarisatiedata

De inventarisatie heeft in 2017 plaatsgevonden. In onderstaande tabel zijn de inventarisatiedata en omstandigheden opgenomen.

Datum bezoek	Tijdstip	Functie	Tempe- ratuur °C	Wind Bft	Weer	Tijd eerste / laatste vleermuis	Inventa- risant ¹
19 mei	21:25-23:45	Kraam/ zomerverblijfplaats	15 → 13	1-2	Droog, bewolkt	22:04 / 23:38	RV
19 mei	21:25-23:45		15 → 13	2	Droog, bewolkt	22:09 / 23:19	TE
20 mei	03:05-05:35		11 → 11	2-3	Droog	23:14 / 05:13	RV
20 mei	03:05-05:35		10 → 11	1-2	Droog	03:17 / 05:14	TE
20 mei	21:20-23:45		16 → 14	1	Droog	22:08 / 23:35	TE
23 juni	21:55-00:05		23 → 20	2-4 (5)	Droog	22:28 / 00:03	RV
24 juni	03:05-05:20		18 → 18	2-3 (4)	Droog	03:12 / 04:50	RV
24 juni	03:10-05:20		18 → 18	2-3 (4)	Droog, motregen	03:12 / 05:09	TE
25 juni	03:05-05:30		18 → 19	2-3	Droog, motregen	03:11 / 04:56	TE
26 juni	21:55-00:15		21 → 21	2-3	Droog	22:38 / 00:07	TE
15 augustus	21:55-00:05	Paarverblijfplaats + najaarszwermen	21 → 19	1-2	Droog	22:04 / 00:06	EL
15 augustus	22:00-00:05		21 → 18	1-2	Droog	22:03 / 00:04	TvL
15 augustus	22:00-00:15		20 → 19	1-2	Droog	21:58 / 00:15	EP
15 augustus	22:05-00:05		19 → 18	1-2	Droog	21:39 / 00:04	HJL
15 augustus	21:55-00:05		20 → 19	1-2	Droog	21:54 / 00:08	KL
15 augustus*	22:05-00:05		20 → 18	1-2	Droog	22:04 / 00:04	RV
07 september	01:10-03:10		17 → 17	3	Droog, motregen	01:14 / 03:07	EP
16 september	21:15-23:20		12 → 11	1	Droog	21:21 / 23:10	TE
19 september	20:50-00:00		15 → 13	1-2	Droog	20:50 / 00:41	EP

¹ EP: ing. E.R. Penninkhof; TvL: ing. T.J. van Leeuwen; KL: drs. K.M. Lotterman; EL: E.E. Loonen; HJL: H.J. de Looff; RV: ir. J.C.H.M. Vermeulen; TE: ing. T. Endevelt

Tabel 1 Details inventarisatie vleermuizen

* Extra inspanning: naast 3 deelgebieden apart nog drie deelgebieden tezamen (als 'vliegende keep').

2.4 Huismus

2.4.1 Methode

Alle objecten zijn tweemaal bezocht tussen 1 april en 15 mei conform de Soortenstandaard (lit. 9) onder geschikte omstandigheden (weinig wind, geen regen). Naast dat naar de aanwezigheid van de vogels wordt gekeken, is het gedrag belangrijk. Zo wordt er o.a. gelet op baltsende mannetjes, territoriaal gedrag, de jongen en het transport van nestmateriaal of voedsel.

2.4.2 Inventarisatiedata

De inventarisatie heeft in 2017 plaatsgevonden. In onderstaande tabel zijn de inventarisatiedata en inventarisant opgenomen.

Datum bezoek	Inventarisant
25 april 2017	drs. K.M. Lotterman;
15 mei 2017	ing. C.A. Sinke

Tabel 2 Details inventarisatie huismus

2.5 Gierzwaluw

2.5.1 Methode

Alle onderzoeksobjecten zijn tenminste drie keer onderzocht tussen 15 mei en 15 juli. Daarbij zijn de aanwezigheid en mogelijke nestplaatsen van gierzwaluwen geïnventariseerd volgens de Soortenstandaard gierzwaluw (lit. 10).

De belangrijkste aanwijzing voor het lokaliseren van de nesten is het laag overvliegen (gieren) in de nabijheid van gebouwen. Daarna is gericht naar nestplaatsen gezocht. Naast de waarnemingen uit de officiële gierzwaluwronden zijn waarnemingen van uitvliegende en invliegende gierzwaluwen tijdens het vleermuisonderzoek opgenomen. Dit geeft samen inzicht in het aantal verblijfplaatsen én waar in de woningen en gebouwen de dieren nestelen.

In 2016 is een landelijke ontheffing verstrekt aan Loo Plan voor het afspelen van geluid van laaggerende vogels, om zo het terugroepen vanuit het nest te stimuleren. Door het afspelen van dit geluid in de periode eind mei / begin juni is er een grote trefzekerheid dat in deze periode de gierzwaluw vrijwel altijd op het nest zit (mondelinge mededeling de heer J. Kühnen, algemeen bestuurslid Vereniging Gierzwaluwbescherming Nederland).

Het afspelen van geluid is een hulpmiddel dat, naast de drie ronden die zijn voorgeschreven in de Soortenstandaard, is toegepast. Soms is ook gebruikgemaakt van het afspelen van geluid als een invlieglocatie niet met zekerheid kon worden vastgesteld.

Voor het vaststellen van een verblijfplaats is het in- en uitvliegen of het terugroepen vanaf de nestlocatie de ultieme waarneming, maar vaker worden ook sporen van uitwerpselen of de aanwezigheid van nestmateriaal gebruikt om nesten vast te stellen.

2.5.2 Inventarisatiedata

De inventarisatie heeft in 2017 plaatsgevonden. Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd conform de criteria uit de Soortenstandaard (gunstige weersomstandigheden tussen 21.00 en 22.30 uur).

In onderstaande tabel zijn de inventarisatiedata, weersomstandigheden en inventarisant opgenomen.

Datum bezoek	Weer	Inventarisant
19 mei 2017	14-13 °C, 1-2 Bft, droog	ir. J.C.H.M. Vermeulen
19 mei 2017	14-13 °C, 1-2 Bft, droog	ing. T. Endevelt
4 juni 2017	19-19 °C, 2-3 Bft, droog	N.E.A. Lucassen
23 juni 2017	24-23 °C, 2-3(4) Bft, droog	ir. J.C.H.M. Vermeulen
23 juni 2017	24-23 °C, 2-3(4) Bft, droog	ing. T. Endevelt
06 juli 2017	21-18 °C, 1 Bft, droog	Ing. F. Maasland
07 juli 2017	23-21 °C, 1-2 Bft, droog	N.E.A. Lucassen

Tabel 3 Details veldonderzoek gierzwaluw

2.6 Volledigheid inventarisatie

De inventarisaties passen binnen de criteria van het Vleermuisprotocol en de in de Soortenstandaards opgenomen methoden.

De Gemeente Utrecht heeft een digitale kaart met daarop de meest kansrijke plekken voor gierzwaluwen. Hierbij is de oostkant van het Ondiep aangegeven. De andere te onderzoeken gebieden zijn op deze kaart niet aangegeven als locaties waar nesten van gierzwaluwen bekend zijn (lit. I 6). Dieren die binding hebben met deze gebouwen zijn met een beperkte inspanning goed in kaart te brengen omdat dit deelgebied zeer overzichtelijk is. Opvallend hierbij is dat vooral aan de rand van het op de kaart aangegeven gebied laagvliegende dieren en nesten zijn aangetroffen.

Elke inventarisatie is een steekproef gebaseerd op momentopnamen. Hierdoor is niet uitgesloten dat soorten en functies die tijdens de inventarisatie niet waargenomen zijn, op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is acceptabel omdat met het volgen van de inventarisatieprotocollen gedaan is 'wat redelijkerwijs verwacht kan worden'. Hiermee is voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (Zorgplicht) van de Wet natuurbescherming.

3 Resultaten

In figuur 2 zijn de locaties met de aangetroffen verblijfplaatsen weergegeven. In bijlage 1 is een overzicht van alle projectwoningen en de projectwoningen waar verblijfplaatsen zijn aangetroffen opgenomen.

3.1 Omgevingscheck

Het onderzoeksgebied ligt in de bebouwde kom van de gemeente Utrecht. Uit de omgevingscheck blijkt dat veel woningen in de directe omgeving in ongeveer dezelfde periode is gebouwd (zie bijlage 3). In grote lijnen geldt dat woningen die in een vergelijkbare periode zijn gebouwd dezelfde opbouw hebben (bijvoorbeeld spouwmuur) en materiaaltoepassing (baksteen, pangedekt). Hierdoor is er vaak een grote overeenkomst in de vestigingsmogelijkheden voor beschermde soorten.

Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen en het Natuurnetwerk Nederland liggen op geruime afstand van het projectgebied (zie tabel 4). De werkzaamheden hebben alleen betrekking op de projectwoningen en hun directe omgeving. Hierdoor hebben zij een zeer beperkte uitstraling. Omdat de uitstralingseffecten van de werkzaamheden zeer beperkt zijn en de beschermde gebieden op ruime afstand liggen, zijn effecten voor de beschermde natuurwaarden binnen deze gebieden uitgesloten.

Beschermde gebieden	Afstand	Effect	Vervolg
Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen	3.9 km	Geen	Geen aanvullend onderzoek
Natuurnetwerk Nederland	7.6 km	Geen	Geen aanvullend onderzoek

Tabel 4 Afstanden projectwoningen tot beschermde natuurwaarden.

In een eerder project zijn hier de bij de inventarisatie aangetroffen verblijfplaatsen ruim boven de compensatiefactor bij het groot onderhoud aangebracht (lit. 2). Tijdens dit onderzoek zijn de beschermde soorten hier niet gemonitord, maar is wel vastgesteld dat ze nog steeds aanwezig zijn.

3.2 Foerageergebieden, migratie- en vliegroutes

HUISMUSSEN

Huismussen foerageren in de directe omgeving van de nestplaats. Binnen een straal van circa 100 meter moeten alle noodzakelijke vereisten (water, zand, zaden, insecten, schuilgelegenheid en broedplekken) aanwezig zijn.

De huismus zal vooral foerageren in het nabijgelegen openbaar groen en de tuintjes bij de huizen. De tuinen zijn echter voor een aanzienlijk deel verhard of bebouwd.

Door het gebrek aan groen in de tuinen zijn het park ten zuiden van de Laan van Engelswier en de groenstrook ten oosten van de Petemoederslaan vermoedelijk zeer belangrijke foerageergebieden. Ook de overige groenstroken vervullen waarschijnlijk een belangrijke foerageerfunctie. Tijdens de werkzaamheden worden geen veranderingen aan deze groenstroken uitgevoerd.

GIERZWALUW

Gierzwaluwen zijn voor het foerageren minder gebonden aan de directe omgeving van hun nest dan de huismus; er is een grotere afstand tussen nest en verblijfplaats mogelijk en er worden minder hoge eisen gesteld aan de inrichting van de omgeving van het nest. Een essentiële voorwaarde is wel voldoende vrije aanvliegruimte tot de verblijfplaats.

VLEERMUIZEN

Van de gewone dwergvleermuis is vooral bij de bomen (met name bloeiende lindes) aan de Laan van Engelswier, Laan van Chartroise en Petemoederslaan een verhoogde foerageeractiviteit geconstateerd. Van de overige soorten zijn geen duidelijke foerageergebieden vastgesteld. Er zijn geen duidelijke migratie- of vliegroutes in het gebied aangetroffen.

CONCLUSIE

Omdat de werkzaamheden bij renovatie/groot onderhoud alleen plaatsvinden aan projectwoningen en hun directe omgeving, zullen de gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden voor de foerageerfunctie van het gebied minimaal zijn. Voor de sloop en nieuwbouw zal de impact op de omgeving groter zijn omdat ook de, beperkte, groenvoorzieningen in de tuinen (tijdelijk) verloren gaan. Gezien het schaalniveau zal dit tijdens de sloop en bouw invloed hebben op de lokale populatie van de huismus.

Structuren zoals bomenrijen, die van belang kunnen zijn als migratie- of vliegroute, worden niet aangetast door de geplande werkzaamheden. De werkzaamheden hebben hierop geen effect.

3.3 Vleermuizen

3.3.1 Algemeen

Tijdens het onderzoek zijn in de ruime omgeving van het onderzoeksgebied de onderstaande vleermuissoorten vastgesteld:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Laatvlieger
- Rosse vleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Watervleermuis

In het onderzoeksgebied zijn tijdens de veldbezoeken meer dan 4000 opnamen gemaakt. Hiervan bleken na analyse meer dan 2500 opnamen geluiden van gewone dwergvleermuizen te bevatten. Opnamen van ruige dwergvleermuis (± 70 opnamen), rosse vleermuis (± 20 opnamen), laatvlieger (3 opnamen), gewone grootoorvleermuis (1 opname) en watervleermuis (1 opname) waren relatief zeldzaam.

In de volgende paragrafen wordt per soort en functie een toelichting gegeven van de waarnemingen in relatie met de voorgenomen plannen.

3.3.2 Verblijfplaatsen

GEWONE DWERGVLEERMUIS

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland. Zowel in stedelijke omgeving als het landelijk gebied wordt de soort vaak aangetroffen. Winter- en kraamverblijfplaatsen worden veelal in spouwmuren en onder nokpannen aangetroffen. Voor zomer- en paarverblijven is de gewone dwergvleermuis veel minder kritisch; locaties variëren van open stootvoegen, achter gevelbetimmering tot achter regenpijpen (lit. I I).

De meeste waarnemingen tijdens de veldbezoeken zijn van de gewone dwergvleermuis (2573 opnamen). De dieren zijn verspreid over het onderzoeksgebied waargenomen.

In het onderzoeksgebied zijn 2 zomerverblijfplaatsen en 4 mogelijke zomerverblijfplaatsen vastgesteld. Bij de 4 mogelijke verblijfplaatsen waren sterke aanwijzingen voor een verblijfplaats, maar zijn geen in- of uitvliegende dieren vastgesteld. Uit het oogpunt van zorgvuldigheid worden deze verblijfplaatsen in het onderzoek als verblijfplaatsen aangemerkt.

Verder zijn in het onderzoeksgebied 11 locaties met paarverblijven onderscheiden. Hiervan zijn er bij 10 locaties baltsende dieren in de buurt van de projectwoningen vastgesteld. De paarverblijven zijn onderscheiden door de baltsende mannetjes te karteren. Deze dieren roepen tijdens de vlucht in de nabijheid van de paarverblijfplaatsen om vrouwtjes naar het verblijf te lokken.

Het achterhalen van de verblijfplaatsen op woningniveau is zeer tijdrovend en voor het bepalen van de functie van de gebouwen niet belangrijk. Op basis van het gedrag is in het veld bepaald dat de verblijfplaatsen in de onderzochte gebouwen zitten. In de meeste gevallen betreft het spouwmuren aan de kopse kant van de gebouwen. Op de locaties waar een gedeelte van het paarterritorium de projectwoningen raakt, wordt zorgvuldigheidshalve uitgegaan dat het paarverblijf in de projectwoningen aanwezig is.

Tijdens het onderzoek zijn in het projectgebied *geen kraamverblijfplaatsen* aangetroffen. Op basis van de verspreiding van vleermuizen tijdens een avondbezoek is vastgesteld dat er ten minste één kraamverblijf ten noordoosten van de projectwoningen aan de Laan van Chartroise moet zijn. De waargenomen dieren in het projectgebied kwamen als een olievlek uit die richting. Omdat aan de hand van deze waarneming is vastgesteld dat het kraamverblijf buiten het projectgebied ligt, is niet verder naar de exacte locatie gezocht.

Er zijn geen aanwijzingen dat de woningen gebouwen als (massa)winterverblijf worden gebruikt. In Utrecht is een bekend massawinterverblijf in het gebouw de 'Inktpot' van de Nederlandse Spoorwegen (Moreelsepark). De kans is groot dat hier ook dieren uit Ondiep overwinteren. Deze verblijfplaats bevindt zich ver buiten de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden.

Omdat (vorstvrije) paarplekken ook als tijdelijk winterverblijf of als winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt kunnen worden, kunnen individuele winterverblijven in Ondiep niet worden uitgesloten.

RUIGE DWERGVLEERMUIS

Ruige dwergvleermuizen gebruiken meerdere typen verblijfplaatsen en verhuizen regelmatig. Er zijn verblijfplaatsen bekend in zowel bomen als gebouwen. Bomen met veel holten en loszittend schors in de nabijheid van water hebben een grote aantrekkingskracht op deze soort. Er zijn slechts enkele kraamverblijfplaatsen in Nederland bekend (lit. 11). In de zomer worden vooral individuele dieren aangetroffen. De mannetjes roepen de vrouwtjes vanuit de paarplek, zodat deze locatie nauwkeurig is te bepalen (lit. 11).

Van de ruige dwergvleermuis zijn tijdens het onderzoek 5 paarverblijfplaatsen gevonden. Deze bevonden zich buiten het projectgebied en waren geclusterd in de gebouwen aan het Boerhaaveplein. In het onderzoeksgebied zelf is de ruige dwergvleermuis slechts paar keer kort waargenomen. Alle waarnemingen hadden betrekking op overvliegende of kort foeragerende dieren. *Het onderzoeksgebied speelt geen grote rol van betekenis als foerageergebied deze soort.*

LAATVLIAGER

De laatvlieger is een uitgesproken gebouwbewonende soort. Zomer- en winterverblijven bevinden zich in nauwsluitende ruimten, zoals onder dakpannen, in ventilatieschachten en dilatatievoegen (lit. 11). De laatvlieger is uitermate kwetsbaar vanwege de lage reproductiesnelheid en de hoge mate van trouw aan het kraamverblijf. Vleermuiskasten worden nauwelijks gebruikt (lit. 11).

De laatvlieger is tijdens het onderzoek slechts 3 maal in het onderzoeksgebied waargenomen. Alle waarnemingen hadden betrekking op overvliegende dieren. De waarnemingen zijn gedaan in op 15 augustus in de noordhoek van het projectgebied aan de Everard Zoudenbalchstraat. De eerste opnamen zijn hier 1 uur na zonsondergang gemaakt. *Er is geen binding met de projectwoningen vastgesteld.* Tijdens de andere bezoeken zijn geen laatvliegers in het projectgebied vastgesteld. Ook in de NDFF zijn geen verblijfplaatsen van laatvlieger in de omgeving bekend.

Door het lage aantal waarnemingen staat vast dat het onderzoeksgebied geen rol van betekenis speelt voor deze soort. Omdat geen binding met de gebouwen is vastgesteld en de dieren alleen kort in het deelgebied zijn waargenomen zijn verblijfplaatsen binnen het onderzoeksgebied uitgesloten.

ROSSE VLEERMUIS

Deze mobiele vleermuis, een uitgesproken boombewonende soort, wordt in de zomer heel soms in gebouwen of onder bruggen aangetroffen (lit. 11).

De rosse vleermuis is af en toe passerend gehoord. De meeste waarnemingen zijn gedaan in de omgeving van de Kershoflaan. *Er is geen binding met de projectwoningen vastgesteld. Er zijn tijdens het onderzoek geen verblijfplaatsen van rosse vleermuis in de omgeving vastgesteld*

GEWONE GROOTOORVLEERMUIS

De gewone grootoorvleermuis heeft verblijfplaatsen in gebouwen en in bomen (lit. 11).

Bij de analyse van de opnamen blijkt deze soort één keer kort in het onderzoeksgebied te zijn aangetroffen. Het dier is op 20 mei gehoord in de omgeving van de Everard Zoudenbalchstraat. Er is geen binding met de projectwoningen vastgesteld. *Omdat er slechts één opname is gemaakt, worden verblijfplaatsen in de projectwoningen uitgesloten.*

WATERVLEERMUIS

Watervleermuizen hebben hun kolonies voornamelijk in bomen. 's Winters verblijven ze graag in vochtige koele plaatsen (bijvoorbeeld bunkers). In de zomer bewoont de watervleermuis verschillende verblijfplaatsen in voornamelijk bomen. In de winter verblijven ze vooral in 'grondgedekte situaties' zoals grotten, ijskelders en steenfabrieken. (lit. 11).

De watervleermuis is slechts eenmaal aangetroffen. Op 15 augustus vloog er kort een dier over de Palissanderstraat. *Er is geen binding met de projectwoningen vastgesteld. Verblijfplaatsen van watervleermuis binnen het projectgebied zijn uitgesloten.*

3.4 Huismus

3.4.1 Algemeen

De huismus is een soort die broedt in door mensen gecreëerde habitats. Ze broeden vaak in overstekken van gebouwen, onder dakpannen, maar natuurlijk ook in geschikte nestkastjes.

Soms zijn de nesten zelf gezien, in andere gevallen is de nestlocatie vastgesteld aan de hand van het gedrag van de dieren. Zo is het aanvliegen met voer of nestmateriaal, parende mussen of de aanwezigheid van nog niet vliegvlugge jongen een duidelijke indicatie voor de aanwezigheid van een nest. De soort is vrijwel alleen in het noord-deel van het projectgebied aangetroffen.

3.4.2 Nesten

In het totaal zijn *15 territoria van de huismus* in de projectwoningen vastgesteld.

Uit onderzoek blijkt dat het aantal mussennesten in een groene omgeving en een stadscentrum sterk varieert (lit. 5). In een dorpskern met veel groen in de omgeving ligt het aantal op 30 nesten per ha, in stedelijk gebied zonder groen ligt het aantal op 9 nesten per ha.

Uit onderzoek van Heij (lit. 5) werden in suburbaan gebied 23 paartjes aangetroffen. Het onderzoeksgebied kent als geheel een veel lagere bezetting (circa 0.25 paartje per hectare).

De projectwoningen liggen in een gedeelte van de stad Utrecht waar, met uitzondering van de parken, niet veel groen in de omgeving aanwezig is. Het is dan ook opmerkelijk dat juist in de directe omgeving van de parken aan de Laan van Engelswier en de Petemoederslaan geen nesten van de huismus zijn aangetroffen. De meeste nesten bevinden zich in de omgeving van de Laan van Chartroise en het noorddeel van Omloop. Vanuit de spreiding van groenelementen is hiervoor geen verklaring. Mogelijk speelt de aanwezigheid van de bakker op de hoek met de Geesinkstraat een rol.

Tijdens nader onderzoek in een groene wijk in Rotterdam (lit. 15) bleek de beschikbaarheid van nestgelegenheid een belangrijke factor te zijn voor het lage aantal nesten. De huizen binnen het onderzoeksgebied in Utrecht hebben een vergelijkbare bouwstijl, dus is ook mogelijk de nestgelegenheid een belangrijke beperkende factor.

3.5 Gierzwaluw

3.5.1 Algemeen

Gierzwaluwen broeden in door mensen gecreëerde habitats. In Nederland worden ze vooral onder pannendaken en in overstekken aangetroffen. In verband met het uitvliegen, de vogels laten zich naar beneden vallen, oefenen huizen met steile daken of hoekwoningen met blinde muren een grote aantrekkingskracht op de soort uit.

De woningen zijn pangedekt, hebben een vrij flauwe dakhoek en sluiten veelal goed aan. Hierdoor ontbreken de nestmogelijkheden in het dakvlak en is het niet vreemd dat alle nestelende dieren op de kopse kant van de woningen zijn waargenomen.

3.5.2 Nesten

Tijdens het onderzoek zijn *2 nesten van gierzwaluw aangetroffen*. Beide waren in een projectwoning.

Hoog boven het onderzoeksgebied foerageerden tot wel 50 gierzwaluwen. Laagvliegende gierzwaluwen waren zeldzaam in het projectgebied. Deze zijn vrijwel alleen in de omgeving van de Vinkertlaan/Everd Zoudenbalchstraat gevonden.

Het aantal laagvliegende gierende exemplaren in het onderzoeksgebied komt aardig overeen met het aantal aanwezige nesten in het projectgebied, zodat uitgegaan wordt van 2 nesten.

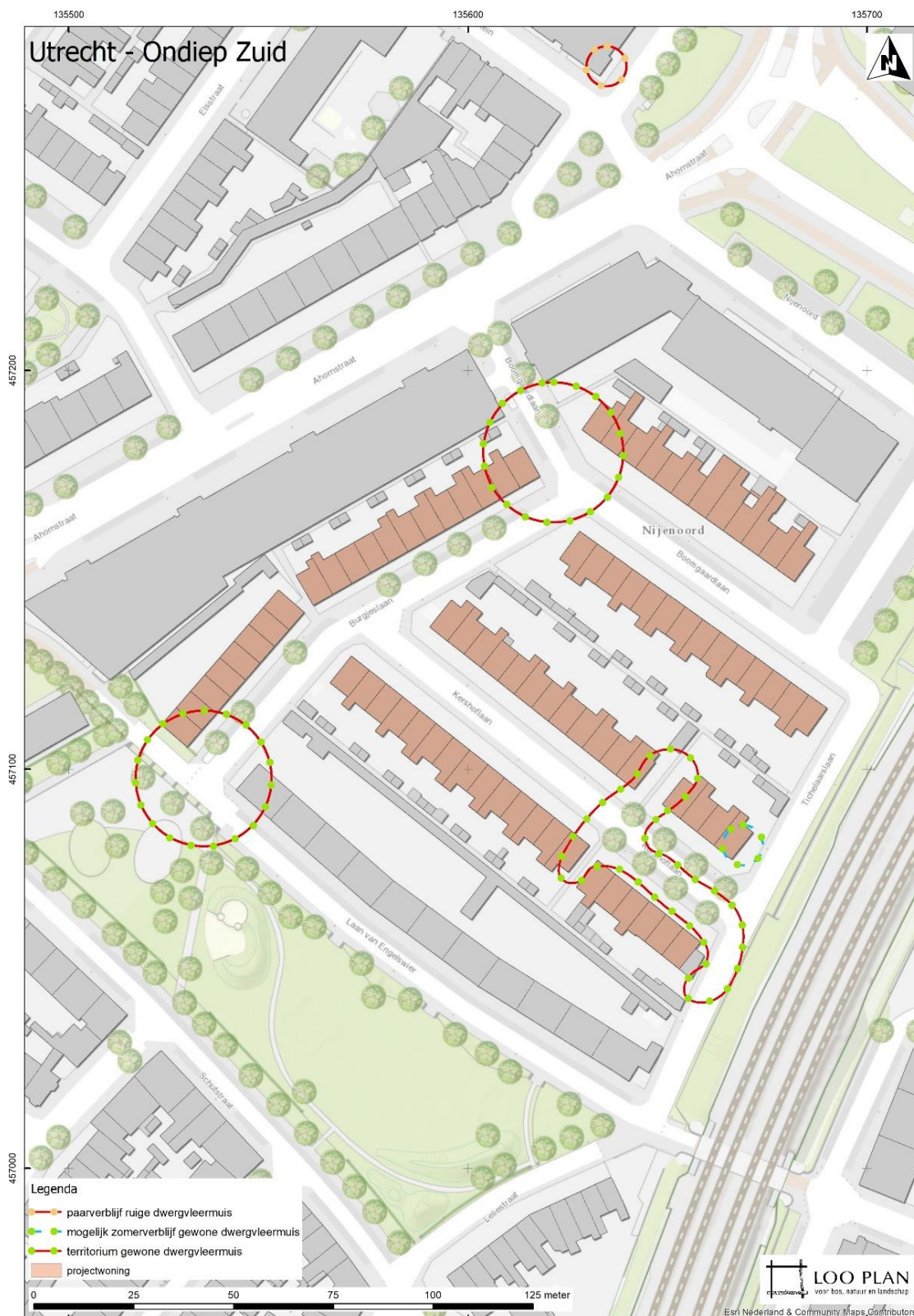
3.6 Overige soorten

Tijdens het veldbezoek op 15 augustus is in de omgeving van de Kersenhoflaan een egel gezien. Het dier foerageerde in de tuin van een van de projectwoningen.

De egel is een uitgesproken nachtdier (lit. I I). Overdag houdt de egel zich schuil in een nest van bladeren en droog gras op beschutte plaatsen als houtstapels, dicht struikgewas en takhopen. In de periode tussen november en maart houdt het dier een winterslaap. Winterverblijven worden, net als kraamnesten, vaak aangetroffen in composthopen en bladhopen.

Figuur 2: Verblijfplaatsen aangetroffen beschermde soorten

Figuur 3: Verblijfplaatsen aangetroffen beschermde soorten

4 Uitgebreide conclusie

Ten behoeve van het voorgenomen (groot) onderhoud van de complexen Omloop-Laan van Chartroise Fase 1 (9068), Fase 2 (4101) en Nijenoord (4099) is in de voorzomer en het najaar van 2017 nader onderzoek verricht naar de aanwezigheid van beschermde soorten. Voor een deel van de woningen staat voor 2017-2018 groot onderhoud geprogrammeerd. In verband met de afspraken uit het Energieakkoord is de kans groot dat er isolatiewerkzaamheden aan het dak worden verricht én dat de spouwmuur zal worden (na)geïsoleerd. Een deel zal gesloopt en vervangen worden door nieuwbouw. In een worst-case scenario kunnen in beide gevallen alle verblijfplaatsen van zowel beschermde als niet-beschermde dieren worden aangetast.

In de onderstaande paragrafen is een overzicht gegeven van de aanwezigheid van de aangetroffen beschermde verblijfplaatsen en de consequenties in het geval van uitvoering van het worst-case scenario.

4.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000 gebied Oostelijke Vechtplassen en het Natuurnetwerk Nederland liggen op geruime afstand van het projectgebied. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen invloed op de wezenlijke waarden en kenmerken binnen de gebieden en tasten de gunstige staat van instandhouding van de beschermde natuur niet aan. *Er is dan ook geen aanvullend onderzoek naar de beschermde natuurwaarden nodig.*

4.2 Vleermuizen

In (de directe omgeving van) de onderzochte gebouwen zijn 6 (mogelijke) zomerverblijven en 10 locaties met paarverblijven van de gewone dwergvleermuis aangetroffen.

Met de onderzoeksinspanning, zoals die in het Vleermuisprotocol is voorgeschreven, is niet met zekerheid aan te geven in welke woningen de paarverblijven zich bevinden. Op basis van jarenlange ervaring wordt ingeschat dat de grootste kans is dat deze verblijfplaatsen op de kopgevel aanwezig zijn. Dat de exacte verblijfplaats niet bekend is, maakt voor de wetgeving geen verschil.

Omdat de verblijven in de gebouwen zijn vastgesteld, dient een ontheffing Wet natuurbescherming te worden verleend voordat de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd.

De *laatvlieger* is tijdens het onderzoek alleen tijdens het veldbezoek op 15 augustus waargenomen. Er zijn slechts 3 opnamen gemaakt waarop geluiden van laatvliegers te horen zijn. Er is tijdens het onderzoek geen binding met een van de projectwoningen vastgesteld. In de omgeving van het deelgebied zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. Omdat de dieren alleen tijdens het avondbezoek van 15 augustus zijn waargenomen en het zeer lage aantallen betrof, zijn verblijfplaats in de projectwoningen uitgesloten. Er zijn geen effecten te verwachten van de voorgenomen activiteiten op de kwaliteit of kwantiteit het leefgebied van de laatvlieger. *Voor deze soort is dan ook geen ontheffing Wet natuurbescherming nodig.*

De *rosse vleermuis*, *ruige dwergvleermuis*, *gewone grootoorvleermuis* en *watervleermuis* zijn enkele keren in het onderzoeksgebied aangetroffen, maar hebben geen binding met de projectwoningen. De voorgenomen maatregelen hebben geen effecten op de aanwezigheid van deze soorten. *Voor deze soorten is dan ook geen ontheffing Wet natuurbescherming nodig.*

4.3 Huismus

Er zijn 15 *nesten van huismussen* in de onderzochte gebouwen vastgesteld. De nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd en met de voorgenomen werkzaamheden wordt artikel 3.1 lid 2 (verstoring en vernietiging nestplaats) van de Wet natuurbescherming overtreden. *Voordat versturende werkzaamheden worden uitgevoerd, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor de huismus te worden verkregen.*

4.4 Gierzwaluw

Bij dit onderzoek is vastgesteld dat er 2 *vaste verblijfplaatsen van gierzwaluwen* in de gebouwen aanwezig zijn. De nesten van de gierzwaluw zijn jaarrond beschermd en met de voorgenomen werkzaamheden wordt artikel 3.1 lid 2 (verstoring en vernietiging nestplaats) van de Wet natuurbescherming overtreden. *Voordat de werkzaamheden worden uitgevoerd, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden verkregen.*

4.5 Overige soorten

Binnen het onderzoeksgebied zijn voldoende schuilmogelijkheden voor egels. Vanuit de Zorgplicht wordt aanbevolen mogelijke verblijfplaatsen niet tijdens de kraamtijd of winterslaap te verstoren.

De uit te voeren maatregelen hebben geen effect op de kwaliteit van het gebied voor de egel. *Voor deze soort is geen ontheffing Wet natuurbescherming nodig.*

Literatuurlijst

1. Atlas van de Nederlandse vleermuizen
Onderzoek naar de verspreiding en ecologie
Onder redactie van H. Limpens, K. Mostert en W. Bongers
2. Loo Plan, 2015
Nader onderzoek Flora- en faunawet Laan van Engelswier te Utrecht, (rapportnummer: 2015-607-09834)
3. Dietz, C., O. von Helversen en D. Nill, 2011
Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika
De Fontein/Tirion Natuur, Utrecht
4. Gegevensautoriteit Natuur (GaN) in samenwerking met het
Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de Zoogdierverseniging,
Vleermuisprotocol 2017
5. Heij, K. en J. Vos, 2006,
De Huismus,
6. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, december 2014
Soortenstandaard gewone dwergvleermuis, *Pipistrellus pipistrellus*,
versie 2.0
7. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, december 2014
Soortenstandaard ruige dwergvleermuis, *Pipistrellus nathusii*,
versie 2.0
8. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, december 2014
Soortenstandaard rosse vleermuis, *Nyctalus noctula*, versie 2.0
9. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, december 2014
Soortenstandaard huismus, *Passer domesticus*, versie 2.0
10. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, december 2014
Soortenstandaard gierzwaluw, *Apus apus*, versie 2.0
11. Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Kanter en
J.C. Buys, 2016
Atlas van de Nederlandse Zoogdieren
12. Sachteleben, J. en O. von Helversen, 2006
Songflight behaviour en mating system of the pipistrelle bat in an
urban habitat
Acta Chiropterologica 8 (2) 391-401
13. Jahelková, H. en I. Horáček, 2011
Mating System of a Migratory bat, *Nathusius Pipistrelle*: Different
Male Strategies
Acta Chiropterologica 13 (1) 123-137
14. Zoogdierverseniging, 2014
Cursusmap Vleermuizen en planologie
15. Loo Plan, 2015,
Nader onderzoek Flora- en faunawet Pilot Vreewijk te Rotterdam
(rapportnummer 2015-612-09601)
16. <https://www.utrecht.nl/wonen-en-leven/parken-en-groen/dieren/diervriendelijk-bouwen/gierzwaluw/>

BIJLAGEN

1 Waarnemingen

Straat	Huisnummer	Huisletter	Huisnr toevoeging	Postcode	Huisms	Gerwaluw	Vleermuis kraamverblijf	Vleermuis kraamverblijf soort	Vleermuis paarverblijf	Vleermuis kraamverblijf soort	Vleermuis zomerverblijf	Vleermuis zomerverblijf soort	Vleermuis winterverblijf	Vleermuis winterverblijf soort
Boomgaardlaan	1			3551XM										
Boomgaardlaan	2			3551XN										
Boomgaardlaan	3			3551XM										
Boomgaardlaan	4			3551XN										
Boomgaardlaan	5			3551XM										
Boomgaardlaan	6			3551XN										
Boomgaardlaan	7			3551XM										
Boomgaardlaan	8			3551XN										
Boomgaardlaan	9			3551XM										
Boomgaardlaan	10			3551XN										
Boomgaardlaan	11			3551XM										
Boomgaardlaan	12			3551XN										
Boomgaardlaan	13			3551XM										
Boomgaardlaan	14			3551XN										
Boomgaardlaan	15			3551XM										
Boomgaardlaan	16			3551XN										
Boomgaardlaan	17			3551XM										
Boomgaardlaan	18			3551XN										
Boomgaardlaan	19			3551XM					x					
Boomgaardlaan	20			3551XN										
Boomgaardlaan	21			3551XM					x					
Boomgaardlaan	22			3551XN										
Boomgaardlaan	23			3551XM					x					
Boomgaardlaan	24			3551XN										
Boomgaardlaan	26			3551XN										
Boomgaardlaan	28			3551XN					x					
Burgjeslaan	1			3551XP					1	gewone dwergvleermuis				
Burgjeslaan	3			3551XP					x					
Burgjeslaan	5			3551XP					x					
Burgjeslaan	7			3551XP										
Burgjeslaan	9			3551XP										
Burgjeslaan	11			3551XP										
Burgjeslaan	13			3551XP										
Burgjeslaan	15			3551XP										
Burgjeslaan	17			3551XP										

BIJLAGEN NADER ONDERZOEK WET NATUURBESCHERMING ONDIEP UTRECHT
Omloop-Laan van Chartroise Fase 1 (9068), Fase 2 (4101) en Nijenoord (4099)

Burgjeslaan	19		3551XP											
Burgjeslaan	21		3551XP											
Burgjeslaan	23		3551XP											
Burgjeslaan	25	BS	3551XR											
Burgjeslaan	27	BS	3551XR											
Burgjeslaan	29	BS	3551XR											
Burgjeslaan	31	BS	3551XR											
Burgjeslaan	33	BS	3551XR											
Burgjeslaan	35	BS	3551XR					x						
Burgjeslaan	37	BS	3551XR					x						
Burgjeslaan	39	BS	3551XR					1	gewone dwergvleermuis					
Everard Zoudenbalchstraat	17		3552AK											
Everard Zoudenbalchstraat	19		3552AK											
Everard Zoudenbalchstraat	21		3552AK											
Everard Zoudenbalchstraat	23		3552AK											
Everard Zoudenbalchstraat	24		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	25		3552AK					x						
Everard Zoudenbalchstraat	26		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	27		3552AK					x						
Everard Zoudenbalchstraat	28		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	29		3552AK					x						
Everard Zoudenbalchstraat	30		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	31		3552AK											
Everard Zoudenbalchstraat	32		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	33		3552AK											
Everard Zoudenbalchstraat	34		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	35		3552AK	1										
Everard Zoudenbalchstraat	36		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	37		3552AK											
Everard Zoudenbalchstraat	38		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	39		3552AL											
Everard Zoudenbalchstraat	40		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	41		3552AL											
Everard Zoudenbalchstraat	42		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	43		3552AL											
Everard Zoudenbalchstraat	44		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	45		3552AL											
Everard Zoudenbalchstraat	46		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	47		3552AL											
Everard Zoudenbalchstraat	48		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	49		3552AL											
Everard Zoudenbalchstraat	50		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	51		3552AL											

BIJLAGEN NADER ONDERZOEK WET NATUURBESCHERMING ONDIEP UTRECHT
Omloop-Laan van Chartroise Fase I (9068), Fase 2 (4101) en Nijenoord (4099)

Everard Zoudenbalchstraat	52		3552AM											
Everard Zoudenbalchstraat	53		3552AL											
Everard Zoudenbalchstraat	54		3552AM				1		gewone dwergvleermuis					
Everard Zoudenbalchstraat	55		3552AL											
Everard Zoudenbalchstraat	57		3552AL											
Everard Zoudenbalchstraat	59		3552AL											
Everard Zoudenbalchstraat	61		3552AL											
Everard Zoudenbalchstraat	63		3552AL											
Everard Zoudenbalchstraat	65		3552AL											
Everard Zoudenbalchstraat	67		3552AL						m1	gewone dwergvleermuis				
Everard Zoudenbalchstraat	69		3552AL											
Everard Zoudenbalchstraat	71		3552AL	1	1									
Kershoflaan	1		3551XS				x		m1	gewone dwergvleermuis				
Kershoflaan	2		3551XT				x							
Kershoflaan	3		3551XS				x							
Kershoflaan	4		3551XT				x							
Kershoflaan	5		3551XS				x							
Kershoflaan	6		3551XT				x							
Kershoflaan	7		3551XS				1		gewone dwergvleermuis					
Kershoflaan	8		3551XT				x							
Kershoflaan	9		3551XS				x							
Kershoflaan	10		3551XT				x							
Kershoflaan	11		3551XS											
Kershoflaan	12		3551XT				x							
Kershoflaan	13		3551XS											
Kershoflaan	14		3551XT				x							
Kershoflaan	15		3551XS											
Kershoflaan	16		3551XT											
Kershoflaan	17		3551XS											
Kershoflaan	18		3551XT											
Kershoflaan	19		3551XS											
Kershoflaan	20		3551XT											
Kershoflaan	21		3551XS											
Kershoflaan	22		3551XT											
Kershoflaan	23		3551XS											
Kershoflaan	24		3551XT											
Kershoflaan	25		3551XS											
Kershoflaan	26		3551XT											
Kershoflaan	27		3551XS											
Kershoflaan	28		3551XT											
Kershoflaan	29		3551XS											
Kershoflaan	30		3551XT											
Kershoflaan	31		3551XS											

BIJLAGEN NADER ONDERZOEK WET NATUURBESCHERMING ONDIEP UTRECHT
Omloop-Laan van Chartroise Fase I (9068), Fase 2 (4101) en Nijenoord (4099)

Kershoflaan	32			3551XT										
Kershoflaan	34			3551XT										
Kershoflaan	36			3551XT										
Kershoflaan	38			3551XT										
Kershoflaan	40			3551XT										
Laan van Chartroise	9			3552EP										
Laan van Chartroise	50			3552EW	2				1	gewone dwergvleermuis	1	gewone dwergvleermuis		
Petemoederslaan	3		BSA	3552AG										
Petemoederslaan	10		BS	3552AH					x					
Vijgeboomstraat	1			3552BC	5				1	gewone dwergvleermuis	m1	gewone dwergvleermuis		
Vijgeboomstraat	2	A		3552BE					1	gewone dwergvleermuis	1	gewone dwergvleermuis		
Vijgeboomstraat	3			3552BC					1	gewone dwergvleermuis				
Vijgeboomstraat	5			3552BC					x					
Vijgeboomstraat	7			3552BC					x					
Vijgeboomstraat	9			3552BC					x					
Vijgeboomstraat	11			3552BC					x					
Vijgeboomstraat	13			3552BC					x					
Vijgeboomstraat	15			3552BC					x					
Vijgeboomstraat	17			3552BC					x					
Vijgeboomstraat	19			3552BC					x					
Vijgeboomstraat	21			3552BC					x					
Vijgeboomstraat	23			3552BC					x					
Vijgeboomstraat	25			3552BC					x					
Vinkertlaan	1			3552AJ					x					
Vinkertlaan	2			3552AJ					x					
Vinkertlaan	3			3552AJ					x					
Vinkertlaan	4			3552AJ					x					
Vinkertlaan	5			3552AJ					x					
Vinkertlaan	6			3552AJ					x					
Vinkertlaan	7			3552AJ					x					
Vinkertlaan	8			3552AJ					x					
Vinkertlaan	9			3552AJ	6				1	gewone dwergvleermuis				
Vinkertlaan	10			3552AJ		1			x					
Vinkertlaan	12			3552AJ										
Vinkertlaan	14			3552AJ										
Vinkertlaan	16			3552AJ										
Vinkertlaan	18			3552AJ										
Vinkertlaan	20			3552AJ										
Willem Hedastraat	8		BSA	3552AP					1	gewone dwergvleermuis	m1	gewone dwergvleermuis		
Willem Hedastraat	22		BS	3552AP										

m1=mogelijke verblijfplaats; x = betreft meerdere huizen toegerekend naar de woning met de hoogste potentie in tabel opgenomen als '1'.

2 Wettelijk kader algemeen

De bescherming van inheemse (van nature in Nederland voorkomende) in het wild levende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Doelstelling van de Wet natuurbescherming is de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten en dieren te waarborgen. De wet gaat uit van het 'nee, tenzij ...'-principe. Beschermen staat voorop en ingrijpen is een uitzondering.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingscategorieën:

- Soorten van de Europese Vogelrichtlijn.
- Soorten van de Europese Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn.
- Nationaal beschermde soorten.

Voor alle soorten in Nederland geldt de zorgplicht.

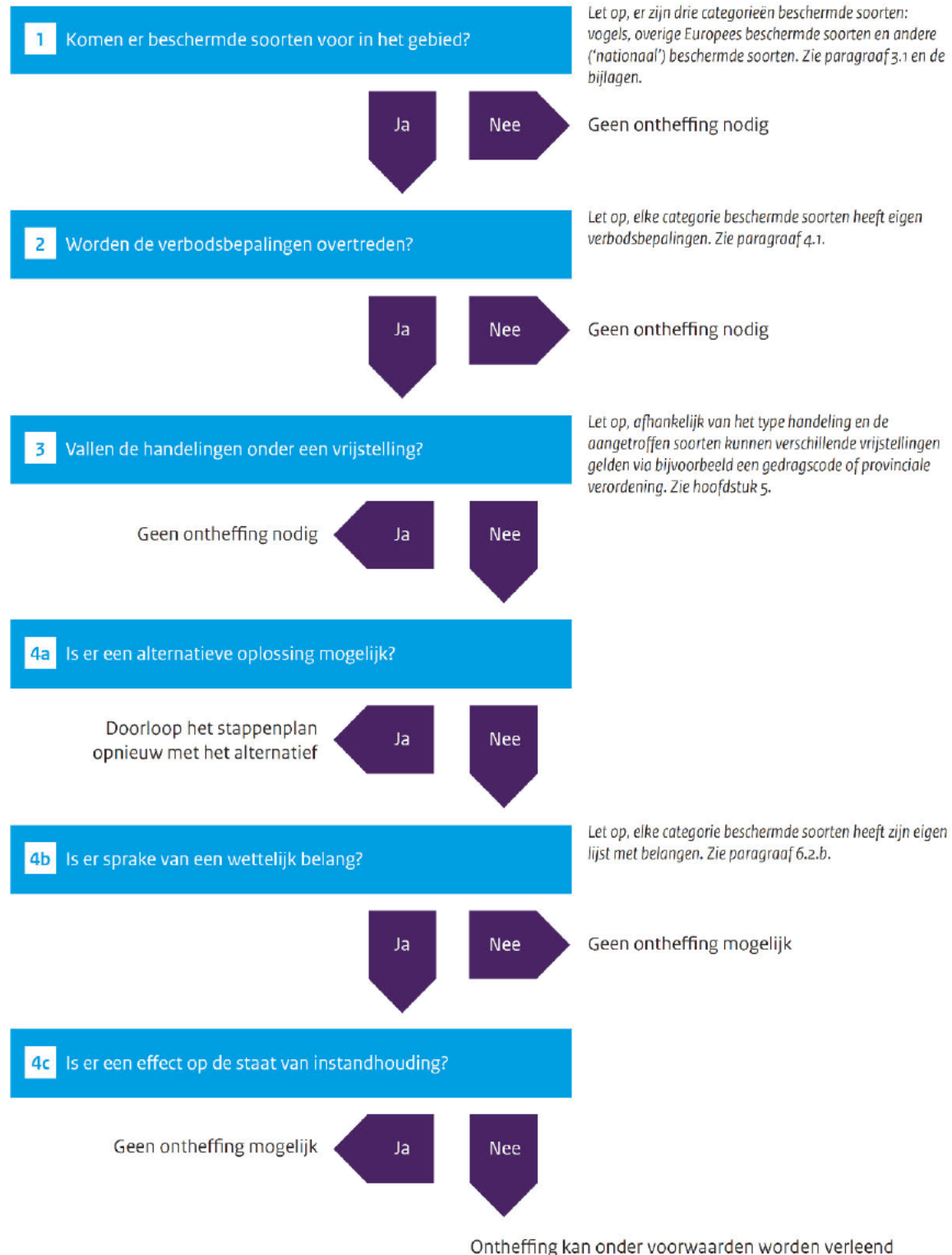
Toetsing van projecten bij ruimtelijke ingrepen vindt plaats volgens het stroomschema op de volgende pagina.

Een vrijstelling van de ontheffingsplicht (stap 3 in het stroomschema) kan van toepassing zijn mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes zijn geldig in het kader van bestendig beheer en onderhoud dat geen wezenlijke invloed heeft op beschermde soorten.

In het geval van ruimtelijke ingrepen kan voor matig soorten, indien de werkzaamheden niet conform een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd, een ontheffing aangevraagd worden als de activiteit de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar brengt.

De activiteit dient een in de wet gedefinieerd belang te dienen.

1.3 Stappenplan soortenbescherming

*Stappenplan soortenbescherming
(uit Brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken)*

3 Bouwjaren projectwoningen e.o.

Bouwjaar projectwoningen Ondiep Noord

Bouwjaar projectwoningen Ondiep Zuid

Diepesteeg 4 6994 CD De Steeg

telefoon 026 3514174

info@looplan.nl

www.looplan.nl

KvK 61001015